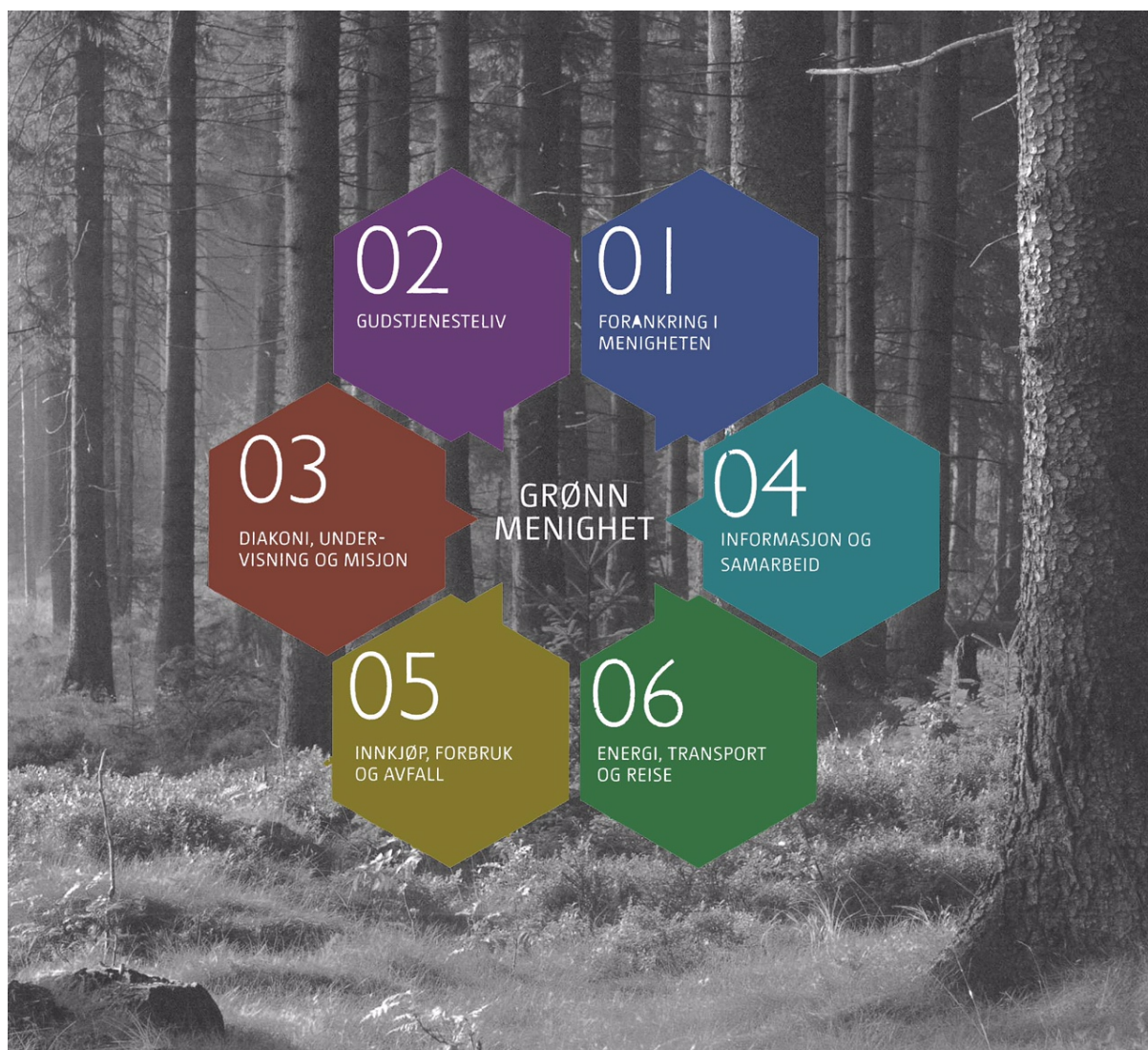

Grønn handlingsplan, Søgne menighet

Desember 2022

“For jorden og alt som fyller den, hører Herren til”

1.Kor 10,26

Grønn handlingsplan for Søgne menighet utarbeides av Grønn prosjektgruppe, med dialog med stab og andre ressurser. Planen utarbeides som svar på satsingsområdet Grønn menighet «En prosjektgruppe legger planer og øker bevisstheten om forvalteransvar i menighetens arbeid», med utgangspunkt i materiell fra grønnkirke.no, som er Den norske kirkes videreføring av Grønn menighet, et samarbeidsprosjekt mellom Den norske kirke, Kirkens Nødhjelp og Norges Kristne Råd.

Planen er i størst mulig grad formulert med lokalt tilpassede tiltak, som svar på de generelle formuleringene fra Grønn menighet. Noen tiltak må holdes vedlike, andre får en ny runde ved hver semesterplanlegging, noen kan gjennomføres med en gang, andre er aktuelle på sikt.

Planen er organisert rundt de seks hovedområdene som er vist på forsida, og farget med tilsvarende farger. Det må være minst to tiltak innen hvert hovedområde, og totalt minst 25 tiltak for å kvalifisere til Grønn menighet.

01: Forankring i menigheten

Å ta vare på skaperverket er ikke bare for spesielt interesserte. Arbeidet med Grønn menighet forplikter oss både som enkeltpersoner og menighet. Derfor er det viktig at konseptet forankres i menigheten, på en måte som kan motivere og engasjere den enkelte og fellesskapet.

Tiltak	Kommentar
Vi vil forankre vårt miljø- og rettferdsengasjement i menighetens planer og årsmeldinger	Står i dagens handlingsplan, og er bakgrunn for denne prosessen
Vi vil etablere en grønn ansvarsgruppe i menigheten	Representant fra staben i gruppa
Vi vil arbeide for å ha en miljø- og rettferdsansvarlig blant menighetens ansatte	Del av diakonens arbeidsbeskrivelse

02: Gudstjenesteliv

Vi ønsker at det å være grønn menighet kan prege hele menighetens liv. Det handler først og fremst om å inspirere hverandre til å ta vare på og vise takknemlighet over skaperverket.

Tiltak	Kommentar
Vi vil inkludere miljø- og rettferdsperspektiv i bønner, liturgi, sang- og salmevalg	Vi starter prosessen med å finne liturgielementer og bønner, og sette opp liste over salmer og sanger
Vi vil feire Skaperverkets dag, og på sikt høsttakkefest	Skaperverkets dag lagt til rette for ulike målgrupper eller gudstjenestetyper
Vi vil samle inn penger til et grønt prosjekt eller en miljøorganisasjon, f.eks Kirkens Nødhjelp	Vi samler inn til KN allerede
Vi vil utfordre til engasjement i klima- og rettferdsspørsmål gjennom prekenes og annen forkynnelse	Dette er ikke et atskilt, isolert felt, men noe som er vevd inn i hele vår virkelighet og tro.
Etablere bønne- og nyhetsvegg i Søgne hovedkirke og Langesnes Arbeidskirke	Dette er også fint å bruke inn mot trosopplæring, ungdomsarbeid og konfirmanter

3. Diakoni, undervisning og misjon

Miljø, forbruk og rettferdighet er tema som griper inn i det som skjer i menigheten, også utenfor gudstjenesten. Ta vare på skaperverket gjennom aktiviteter i trosopplæringen, i diakonien, på temakvelder og i misjonsarbeidet.

Tiltak	Kommentar
Vi vil integrere miljø-, forbruks- og rettferdighetsperspektiver i undervisning, trosopplæring og barne- og ungdomsarbeid	Få dette tydeligere fram i trosopplæringen

Jobbe for å få mer tydelig fram i f.eks familiekolet	
Vern av skaperverk og kamp for rettferdighet er del av menighetens diakoniplan	Er del av plan, følges opp ved revisjoner
Vi vil arrangere loppemarked, byttemarked, eller gi rom for andre kreative tiltak	redesign, byttedager av kjoler før ball, kan knytte noe til misjonsprosjekt. Byttedag av kjoler, kostymer og pentøy i forkant av Valentinball, halloween og konfirmasjon Etablere utlån av dåpskjoler Fikse-/reparasjons-kveld Søke samarbeid med bl.a. Heimklang, skolene og SMS brukt om steder og tider for gjenbruk
Vi vil arrangere temakvelder med fokus på miljø, klima, forbruk og rettferd	Temarekke på temakvelder, eller som faste, årlige innslag.
Vi vil delta i fasteaksjonen til Kirkens nødhjelp (KN) og sørge for å ha en KN-kontakt i menigheten	Konfirmantene deltar, flere kan inkluderes/utfordres
Vi vil samarbeide om misjonsprosjekter, gjerne med grønn profil	Eget prosjekt Idrett krysser grenser, gjennom Misjonsalliansen.
Tilbud om grønn gruppe i ungdomsarbeidet	I samarbeid med ungdomsarbeider

4. Informasjon og samarbeid

Det at man gjør noe sammen, er en stor inspirasjon i seg selv. Som menighet kan vi også påvirke lokalsamfunnet vi er en del av. Vi ønsker å få med alle gode krefter i arbeidet med å skape et mer bærekraftig lokalsamfunn med vekt på livskvalitet her og nå.

Tiltak	Kommentar
Vi vil formidle stoff om miljø, klima,	Grønn gruppe v Line har ansvar nå

forbruk og rettferd i en fast grønn spalte i menighetsbladet	
Vi vil involvere menighetens medlemmer i kirkens engasjement for miljø og rettferd ved å videreformidle informasjon om kampanjer og arrangementer	
Arrangere "Stemmer fra Søgne" med miljøfokus	Verdifulle prosesser og produkt som blir synlig

5. Innkjøp, forbruk og avfall

Menigheten ønsker å bli mer klima- og miljøvennlig gjennom helt konkrete tiltak. Å ta vare på skaperverket handler også om å iverksette tiltak som griper inn i menighetens eget grønne fotavtrykk. Ingen tiltak er for små.

Tiltak	Kommentar
Vi vil kjøpe så lite som mulig, vurdere bruktkjøp og reparasjon og være kritisk til bruk av engangsprodukter ved bevertning/kirkekaffe	Kjøpe så lite som mulig eller i hvert fall vurdere nyinnkjøp kritisk en ekstra gang, er utfordring til alle. Her særlig b/u-arbeid og trosopplæring - går det f.eks an å i større grad redesigne/gjenbruke materialer? -engangsprodukter ser vi behov for i en del sammenhenger, men da velge resirkulerbart. Mindre engangsbruk av stearinlys
Vi vil oppfordre til å ta med egen kopp til kirkekaffen og kjøpe inn brukte kopper som brukes av de som ikke har med egen kopp	Innkjøp av brukte kopper for å ikke ha et tydelig skille mellom de som har med kopp og de som ikke har med.
Vi vil bruke Fairtrade-merkede produkter	Fairtrade er en merkeordning som jobber for å sikre gode arbeidsforhold i tråd med menneskerettigheter, gi lønn produsentene kan leve og dermed bekjempe fattigdom, og i tillegg fremme klimatilpasning.

	https://www.fairtrade.no/en-internasjonalt-organisasjon/fokusomraader-og-baerekraftsmaalene.html
Vi vil unngå bruk av miljøgifter i rengjøringsmidler og sprøytemidler og bruke svanemerkede produkter 	svanemerket tar for seg hele livssyklusen til et produkt, både produksjon, bruk og avfall, og er derfor et helhetlig miljømerke. https://svanemerket.no/svanemerket-og-miljomerking/hva-betyr-det-at-noe-er-svanemerket/
Vi vil foretrekke miljøsertifiserte leverandører av varer og tjenester, samt bruk av miljømerkede produkter ved større anbud.	
Vi vil minske vårt papirforbruk.	her tenker vi at projektorbruk reduserer noe, går det også an å ha flerbruksagenda når man skal trykke noe?
Vi vil jobbe for at kommunen skal gjøre det mulig å sortere avfall for resirkulering, kompostering og spesialavfall til godkjent mottak.	Er det lagt til rette for sortering på kontorene? Ved kirkekaffe? På kirkegårdene? Parkvesenet har ansvar på kirkegårdene, og dette kan gjøre det nødvendig å søke samarbeid med andre menigheter eller gå via fellesrådet
Vi vil velge lokalprodusert og økologisk mat der det er mulig og forsøke å øke forbruket av fisk og grønnsaker.	Høre med stab om hva de tenker om dette. Hva kan være aktuelt her? Her tenker vi at lokalprodusert er viktigere enn økologisk. Utfordre konfirmantene til feks kjøttfritt måltid på konf.leir? Mulighet for å innføre kjøttfrie alternativer i flere sammenhenge?

6. Energi, transport og reise

Holdning og handling til klimaet kan ikke skje isolert fra livet utenfor menigheten. Menighetene kan gå foran som gode eksempler i hvordan hele lokalsamfunnet bør ta vare på klimaet og skaperverket. Slik kan menighetens arbeid også påvirke samfunnet utenfor.

Tiltak	Kommentar
Vi vil ta en enøk-sjekk av menighetens bygninger.	Dette vil vi i hvert fall gjerne høre mer om. Med strømprisene i dag er det kanskje lønnsomt på flere områder. Bør gjøres med jevne mellomrom
Vi vil bruke sparepærer/led-lys og slukke lys og annet el-utstyr som ikke er i bruk.	Dette antar vi allerede er innført
Vi vil senke temperaturen når det ikke er folk i kirken og på kontorene.	Dette kan vi i det minste vurdere
Vi vil installere varmepumpe, varmevekslere eller solfanger.	Det er installert varmepumpe i Langenes Arbeidskirke Solceller bør sterkt vurderes ved nybygg eller større renoveringer, men kanskje interessant å sjekke pris og mulighet nå
Vi vil legge til rette for sykkelparkering ved kirkene og andre møtelokaler.	Mulighet til å låse fast sykler ved rullestolrampen ved hovedkirka ? Kan det være et samarbeid med kommune eller bedrifter?

Merknad etter vedtak i MR: MR ønsket enda sterkere understrekning av hvor viktig det er å satse på flere energikilder, særlig ved nybygg og rehabilitering.